

Az Újság

6 évf. -218 szám | független politikai napilap | SALONTA, 1934. szeptember 29. szombat

Előfizetési árak: Helyben 1 óra 25 Lei, vidékre: 35 Lei. -- EGYES SZÁM ÁRA: 1 LEU

Szerkesztésért felelős: GAÁL SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: SALONTA PIATA UNIRII No 13.

Október 10-ig átszervezik a kormányt

Bucureștiből jelentik: Az Adeverul szerint Teodorescu kereskedelmi miniszter lemondása következtében, a kormány átalakítása most már aktuálissá vált és az átszervezés október 10-ikéig megtörténik. Ezek szerint Iamandi és Manolescu-Strunga alminiszterek szintén tárcát kapnának, előbbi a munkaügyi, míg utóbbi az ipar- és kereskedelmügyi tárcát. A tervek szerint a szenátus elnöke Nistor lesz.

Ami Tatarescu és Dinu Bratianu

viszonyát illeti, — írja a lap, — az a lehető legkitünőbb. Bratianu György és Bratianu Dinu kapcsolatának megítélésénél hivatkozni lehet, — mondja az Adeverul, a liberális párt elnökének kijelentését, amelyet egy erdélyi delegáció előtt tett.

— Felhatalmazom önöket, mondják meg erdélyi politikai barátainknak, hogy Bratianu Györgyöt úgy tekintem, mint bármely más politikai ellenfelünket.

A jövő héten megkezdí a város az idegenek ellenőrzését

A városi tanács legutóbb határozatot hozott arra nézve, hogy a nem kívánatos idegen elemeket kiutasítsa a város területéről.

Egyesek el sem akarták hinni, hogy a tanács ilyen határozatot hozott. De igen! Miért ne hozna? Elvégre a közigazgatási törvény vonatkozó paragrafusa világosan kimondja, hogy a tanácsnak jogában áll követelni a

lakósaiktól, vagy az illetőséget, vagy a letelepedési engedélyt. Már pedig, akinek nincs letelepedési engedélye s a közre káros, kiutasítja.

Arról értesülünk, hogy a tanács-határozatot már a jövő héten végrehajtják, egyenként veszik revízió alá az idegenből letelepedett egyének ügyét.

Hazajöttek a nyelvvizsgáról a kisebbségi városi hivatalnokok

Hosszu hetekig tartó izgalom, vagy mondtatjuk úgy is drukk előzte meg a salontai kisebbségi városi hivatalnokok nyelvvizsgáját.

Tegnap a városházáról hiányoztak a kisebbségi hivatalnokok, valamenynyien Oradeára utaztak, hogy eleget tegyenek a törvényes követelményeknek.

Ha egy kicsit átgondoljuk bizony nagy dolog az, 15 esztendő után diák módjára odaállni egy bizottság elé, kérdésekre felelni, írásbeli dolgozatot készíteni s ami még ennél is nagyobb, az eredményt még nem is

tudják, mert a vizsga anyagát felterjesztik az illetékes minisztériumhoz, mely hivatva lesz végső fokon a döntést kimondani.

A hivatalnokok ötös csoportokban vizsgáztak. A kérdések a reszort körül mozogtak, úgy, hogy mást, mint szakmába vágót nem kérdeztek. Egyértelmű a megállapítás, hogy a bizottság a legnagyobb jóindulattal vezette a vizsgát.

Írásbeli tételnek többek között a következőt adták fel:

„Hivatalom fontossága a város adminisztrációjában? Ezt a kérdést

a hivatali főnökök és al főnökök kapták.

A hivatalnokok tegnap este érkeztek haza. Már most valamennyi előtt áll a nagy kérdőjel, hogy mi lesz velük, ha minisztérium nem találja kielégítőnek a bizottságnak egyes hivatalnokokra vonatkozó jelentését. Az elbocsajtás réme fenyegeti azokat a hivatalnokokat, akik nem feleltek meg a nyelvvizsga követelményeinek.

Betörték a Heimwehr fegyverraktárába

Bécsi jelentések közlik, hogy tegnap a Heimwehr épületében lévő fegyverraktárba betörték. Tekintélyes mennyiségű fegyvert zsákmányoltak a betörők, akik közül hét egyént már le is tartóztattak.

Tagad a Lindbergh bébi elrablója

Newyork. A hatóságok többször kihallgatták Hauptmann-t, a Lindbergh bébi elrablóját. Szembesítették Lindberghgel is, azonban ártatlanságát hangoztatja.

Szófiába érkezett a jugoszláv király

Szófiai jelentések közlik, hogy Sándor jugoszláv király Jettics külügyminiszter társaságában Szófiába érkezett, ahol Boris bolgár király ünnepélyesen fogadta. A politikai megbeszéléseket ma kezdik meg.

A tanfelügyelőség a telepes iskoláért

Salonta város vezetőségéhez ma az oradeai tanfelügyelőségtől átirat érkezett, melyben kéri a várost, hogy a telepes iskola fenntartásához megfelelő pénzüsszeggel járuljon hozzá.

Achmed Zogu Törökországba utazik

Belgrád. A Politica munkatársa jelenti Isztambulból, hogy Achmed Zogu albán király októberben ellátogat a török fővárosba. Látogatásának mélyebb értelme az, hogy Albánia csatlakozik a balkáni egyezményhez.

YORCK, a Vasgenerális

(... konganak a harangok)

Világszenzáció!

A szabadság himnusza!

Egy elnyomott nép felszabadítása!

Werner Krauss, Grete Mosheim, Teodor Loos

Szünetben Alexi világhíres bűvész pazar mutatványokkal

Uránia

Péntek, 9, szombat 9, vasárnap fél 8 és fél 10

Védi a peres felek jogait a Semmitőszék

Bucuresti. A Semmitőszék fontos perrendtartási határozatot hozott. Kimondotta, hogy a román perrendtartást súlyosan sérti az az utóbbi időben felkapott szokás, hogy a bíróságok végtárgyalási határidőt tűznek ki.

A legfelsőbb Semmitőszék határozatában megállapítja, hogy a perrendtartás egyáltalában nem engedi meg, hogy a felek elveszítsék jogukat,

mert a tanúk idézésre nem jelentek meg a tárgyalásokon, vagy mert a hatóságok az elővezetési parancsokat nem hajlják végre.

Fontos tanúk nélkül a jövőben nem szabad ítéletet hozni és végtárgyalási határidőt sem szabad kitűzni.

A határozat nagyjelentőségű a peres felekre és az ügyvédekre nézve.

Ma és holnap fizetik a nyugdíjakat

Az állami adóhivataltól nyert értesülés alapján közöljük, hogy az I. O. V. nyugdíjakat ma, pénteken d. u. 3-6 ig és holnap, szombat d. u. 3-6 ig fizetik ki.

Tehát a hadiárva, hadirokkantak és hadiözvegyek személyesen jelentkezzenek aláírt nyugdíjkönyvecskéikkel együtt.

Anglia partjait elnyeli a tenger

Az angol földművelésügyi minisztérium egyik jelentésében igen érdekes adatokat sorol fel és kimutatja, hogy az óceán hullámai állandóan ostromolják a partokat és azokból lassan-lassan, de szünet nélkül lemorzsolnak egy egy részt.

A kimutatás szerint száz év alatt hetvennégyezer hektárral lett kisebb Anglia partvidékének területe. Különösen három tartomány szenved sokat a tengertől és pedig: Sussex, Yorkshire és Essex. Ezeknél évenként a tenger körülbelül háromméter területet nyel el. Ha a tudomány gátat nem tudna vetni a tenger pusztításának, akkor előre ki lehetne számítani, hogy a hullámok mikor törnek előre, egészen az ország belsejéig. Ámde a tudósok, a szakemberek ismerik a veszedelemet és a technika mai fejlettsége, felkészültsége mellett bizonyára

megtalálják a módját a pusztítás megakadályozásának. A mai és a következő nemzedék azonban nyugodtak lehetnek; ha a helyzet változatlan maradna, akkor is tízezer évre volna szükség, míg a tenger elnyelné Anglia területét.

Két gimnazista fiút, vagy leányt teljes ellátással felveszek. Str. Filipescu (Keskeny-uca) 6. szám.

Hirdessen az „Az Újság”-ban

Rádióelőfizetők figyelmébe!

Írtetékes helyről nyert értesülés alapján ismételtén felhívjuk az érdekelt rádióelőfizetők figyelmét, hogy okvetlenül fizessék be a hátralékos összeget, mert ellenkező esetben a Bucurestiből érkező bizottság a kontroll alkalmával elkobozza a készüléket.

Ünnepi istentiszteletek

A váradiuti izr. templomban a mai, péntek esti istentisztelet egyenyed 7 kor kezdődik. Szombat beköszöntése 6:20 kor van. Ünneputó alkalmával vasárnap reggel, Hausáno Ráoboh napján, a reggeli istentisztelet egyenyed 7. Az esti istentiszteletek vasárnap és hétfőn egyenyed 7-kor, a délelőtti hétfőn — mázkir — és kedden fél 10 kor kezdődnek.

Véresre pofozta egymást két berugott ember

Tegnap este a Várad-ut sötétségében és csendjében pofonok zuhogtak. Azért mondjuk, hogy sötétségben, mert egyetlen villanylámpa sem égett. Két berugott salontai férfi összeveszett s mint az ilyenkor szokás, összeverekedtek. Előbb megpofozták egymást, majd a földön hemperegtek, ahol az egyik véresre horzsolta arcát és kezét.

Értesítés!

A RAPID autóbustársaság értesíti az utazó közönséget, hogy október 1-től kezdve reggel a fél 7 es helyett, 7-8 és 9-kor indítja járatait. Az Igazgatóság.

Kifizette a járásbiróság a lakbért

Salonta város vezetősége a járásbiróságtól megkapta az esedékes negyedévi lakbért, 3000 leit.

Észerszámok,
iskolatlaskák,
pénztárcák,
aktatlaskák,
zárak

Kiss Ernő
szíjgyártónál.

18 keresztelezés egy napon

Róma. Az olasz trónörökösne leányát, Mária Piát fényes ünnepségen keresztelték meg. Érdekes, hogy ezen a napon 18 leányt kereszteltettek meg a szülők ugyancsak Mária Pia névre.

Vasárnap d. u. 5 órakor az Urániában 13 és 6 lejes helyárrakkal Alexi duett soha nem látott szenzációs előadása.

Rádiókiállítást rendeznek Ausztriában

Bécsi jelentések közlik, hogy az osztrák rádió 10 éves fennállása alkalmából nagyarányú rádió kiállítást rendeznek. Ezen a kiállításon mutatják be a papírszalagokra nyomott gramofonlemezt.

Central-mozgó

Ma, péntek este 9 órakor vasárnap 7 és
Szombaton este 9 órakor!!!

Pontos kezdés!

A bolygó zsidó

a világ legnagyobb történelmi filmje.
Főszerepben: CONRAD VEIDT!!!
Zsurnál — Világhíradó

Uccanévvaltoztatást kér egy aradi iparos

A maga nemében szokatlanul érdekes beadvány érkezett Arad város vezetéséhez. A beadványban Zeich András aradi szabómester, az aradi Str. Semicercului lakója, azzal a kérelemmel fordult a városvezetéshez, hogy sürgősen változtassák meg az ucca nevét, mert az istenhátamögötti kis uccáskát senki sem ismeri — tapasztalatai szerint — és nem csak a vevőköre, nemcsak a „kundtschaltjai” nem találják meg műhelyét, de a postás is három-négy hétig szokta keresni egy-egy levéllel. Egyedül az adóvégrehajtó ismeri a járást a Str. Semicerculuiiban.

Jámber István tánciskolája a Kaszinóban

Szeptember 30 án, vasárnap d. u. 4 órai kezdettel a tanítás megkezdődik. Esté 9 órakor nagy szezon nyitó kolonest. Iratkozni állandóan lehet a Kaszinóban.

Lopni akart a cigány!

A mai hetipiacon egy cigány-asszony lopni akart, de idejében észrevették s bizony alaposan helybe hagyták, hogy a jövőben elmenjen a kedve az alkalmi zsebtolvajlástól.

Rulett az uccán

Nohát kérem, ez is bevonult. Itt van a rulett. Pénzért pénzt lehet nyerni, de leginkább veszítenek az emberek. Ugyilátszik, Salonta lassan-lassan egészen nagyváros lesz. Nem tudjuk, a felsőbb hatóságok milyen alapon adnak engedélyt az ilyesmire?

Ref. ifjak táncestélye

A salontai református ifjak szombaton este 9 órai kezdettel a Kaszinó összes helyiségeiben zártkörű táncos teaestélyt rendeznek. Megjelenés uccai ruhában. Meghívó a pénztárnál felmutatandó. Egy teajegy 15 lei.
Akik meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, jelentkezzenek Sipos Sándor újszerkereskedésében, Aradi-ut.

Gyümölcsfák takarítását

permetezését, feregmentesítését egész évre, vagy egyszeri munkáját vállalom.

Gyümölcsfa csemetéket felelősség mellett szállítok.

STERN SAMU gyümölcskertész
Str. Oituz (Dobó) 27.

Tip. „Az Ujság” nyomdája Salonta

Két halottat találtak a gyors- vonat egyik fülkéjében

Páizsból megdöbbenő jelentés érkezik. A tegnap este beérkezett gyorsvonat egyik hálófülkéjében két holttestet találtak.

A rendőri nyomozás eddig még pozitívumot nem állapított meg,

nyomozása csak feltevésre szorítkozik, annyi valószínű, hogy a két holttest két gangszteré. Párizsba igyekeztek s vagy öngyilkosságot követtek el, vagy meggyilkolták őket.

Tábornokok, képviselők és más előkelőségek Salontán

Jeleztük, hogy a General Moşoiu Traian elhunyt tábornok nevére elnevezett granicsár őrház felavatása ünnepélyes keretek között megy végbe. Arról értesülünk, hogy az ünnepély

napjára tábornokok, képviselők, megyei közéleti előkelőségek élükön a prefektussal jönnek Salontára, hogy résztvegyenek az ünnepségen, mely túlnő a helyi kereteken.

Próba közben meghalt a szinpadon egy műkedvelő

A lónyai műkedvelők színielőadásra készülnek és a vendéglő szinpadán próbát tartottak. A rendezői tisztséget Czippel Ferenc 43 éves bányász vállalta, aki sok ambícióval feküdt bele vállalt kötelezettségének teljesítésébe. A próbát tragikus eset

zavarta meg. A már gördülékenyen menő darab egyik jelenetében a rendező egy jalkiáltással a szívéhez kapott s összeesett. A gyorsan előhívott orvos már csak a beállott halált állapíthatta meg, melyet szívbénulás idézett elő.

Megbüntetik azokat, akik nem fizetik be az italmérési és autó illetéket

A kontrollhivataltól nyert értesülés alapján legutóbb közöltük, hogy az autódót és italmérési taxát be kell fizetni.

Most érkezett újabb rendelkezés alap-

ján közöljük, hogy az italmérési engedélyeket a trimeszter első hónapjának 15. napjáig ki kell fizetni. Azokat, akik az autódót nem fizetik, szigorúan megbüntetik.

Megegyeztek a nagyhatalmak Ausztria füg- getlenségére nézve

Genfből jelentik: A három nyugateurópai nagyhatalom: Franciaország, Olaszország és Anglia ünnepélyes nyilatkozattal garantálják Ausztria függetlenségét, amely nyilatkozathoz az Ausztriával szomszédos többi államok is csatlakoznak.

Ausztria függetlenségének meg-

sértése esetén a további eljárás meghatározásának joga elvben a népszövetségi tanácsot illeti meg, de gyakorlatban a gyorsaság kedvéért a nagyhatalmak maguk fognak interveniálni és csak később kéri ki a népszövetségi tanács jóváhagyását.

Befizette a város a biztosí díjat és a minisztérium mégis kéri a pénzt

Ismeretes, hogy a belügyminisztérium mellett működő biztosítási intézetnél be vannak biztosítva a város összes javai.

A város már a múlt hónapban kifizette, azaz, a részére járó Cota adicióaléből levonásba hozatta a 32.546 lejt.

Ma a belügyminisztériumtól sür-

gető levél érkezett a városhoz, pedig a biztosítási díj már be van fizetve.

Amit nem jó megszokni

A kis Móricz orvosi rendeletre fűrdik.

— Vigyázz Móriczkám, — szól hozzá figyelmeztetőleg az apa, — mert az ilyesmihez könnyen hozzá szokhat az ember.

Baltával és késekkel támadták meg haragosukat Mi ujság a városházán?

Beszállították az aradi ügyész-ségre Crăznic György és Lupu Ioan soimosi lakosokat, akik az elmúlt napokban az uccán baltával és késsel fellegyerkezve, megtámadták régi

haragosukat, Vlaicu Valer ottani gazdát és súlyosan megsebesítették. Vlaicut beszállították a kórházba, állapota életveszélyes, míg támadóit letartóztatták.

Megérkezett a póstatakarék nyugtája

Salonta város vezetőségéhez ma megérkezett a Póstatakarékpénztár újabb nyugtája, mellyel igazolják a múlt heti 20.000 lejes befizetését.

Tehát bizonyíték arra, hogy a város a hétmillió lejes kölcsön részleteit pontosan fizeti.

SPORT

Mit ír az Aradi Közlöny a NAC-ról?

Az objektivitásáról ismert

oradeai sajtó, amely méltó a körösparti Páris közismert szelleméhez, ismét elvetette a súlykot. Egyik oradeai napilap „helyszíni” tudósítást közöl a vasárnapi AMEFA—CAO mérkőzésről és a valótlán beállítások tömkelegével szédíti a jobb sorsra érdemes oradeai olvasóközönséget. A CAO nehezen tud bele-törődni a váratlan pontvesztességbe és a napilap a vereség okát a szerinte játékosokat és bírót egyaránt megfélemlítő, fanatikus aradi közönségben látja. A lap egy nyilatkozatot közöl Jakobi bírótól (állítólag?), amely szerint Jakobi kijelentette volna, hogy „Közel két évtizede bíraskodom (és még mindig nem tanult meg?) de olyan eset, mint Aradon, még nem történt meg velem. Annak rendje és módja szerint lefűtyülöm a CAO szabályszerűen (?) szerzett második gólját, amikor már kezdésre állanak fel a csapatok és semmi előzetes protestálás nem volt (III). Gencsi hártbíró a fékevesztett tömeg élén betör a pályára, körülfoghat és életveszélyes fenyegetések közben felszólítanak, hogy azon a címen, hogy a gollövő Kovács ofszájdón volt, anulláljam a megítélt gólt. Fejem felett botok emelkedtek, sötétkinézésű emberek álltak közvetlenül mellettem, szent meggyőződésemm volt, hogy véresre vernek, ha nem teljesítem kívánságukat. Kénytelen voltam eleget tenni az életveszélyes fenyegetők „követelésének.” Jakobi bíró ur tehát állítólagos nyilatkozatában bölcsen elhallgatja, hogy az alig négy-öt méteres ofszájdót, amelyből Kovács az ominózus gólt elérte, a hártbíró leintette és ő (már t. i. a bíró) csak a hártbíró megkérdése után anullálta a gólt.

Az oradeai sajtónak ajánljuk, hogy több objektivitást tanusítsanak és igyekezzenek a saját portájuk előtt tisztára seperni. Megnyugtatójukra közölhetjük, hogy akad sepregetnivalójuk elég.

Egy sportemberekből álló küldöttség kihallgatásra jelentkezett Károly királynál, hogy a Román Kupa döntőjének legfelsőbb pártfogására és a mérkőzésen való megjelenésre kérjék fel. Az uralkodó elfogadta a meghívást, melynél fogva a vasárnapi Universitatea kupadöntő mérkőzés a megillető legfényesebb külsőségek között fog lezajlani.

— Az osztrák-magyar október 7-én Budapesten sorra kerülő Európa Kupa mérkőzést a belga Langenus vezeti.

— A görög-magyar atlétikai versenyre szóló csapatválogatás a jövő héten történik meg.

CFR-Törekvés

bajnoki mérkőzés lesz vasárnap. Az oradeai CFR igen erős csapat s élvezetes küzdelemre van kilátás.

NSC-Victoria

Vasárnap az NSC a margithai Victoriával bajnokit játszik.

— Az NSC margittai útjára kellő jelentkező esetén kísérőket teherautón tur-retur 60 leiért visznek. Jelentkezni Kovács Lajos, vagy Sipos Sándor Aradi uti üzletében szombat délig.

Rádióműsor

Péntek, szeptember 28.

B u c u r e ș t i

20 Előadás

21 Hegedű

21:45 Popovici Florica énekel

22:15 Wechsler Ili zongorázik

B u d a p e s t

5 Diákfelőrá

6:50 Tárogató

9 „Valéria” Dramatizált történet 3 részben

11:05 Cigányzene

12:15 Jazz-zenekar

Szombat, szeptember 29.

B u c u r e ș t i

20 Előadás

20:45 Felolvasás

21 Ének

22 Rádióüzenetek

22:20 Táncczene

B u d a p e s t

7:45 Torna

11 Felolvasás

1 Déli harangszó

5 Ifjúsági felőrá

7 Előadás

7:30 Magyar nóták cigányzene kísérettel

8:40 Hangverseny

11:40 Hanglemezek

Női bársony és filc kalapok,

őszi újdonságok megérkeztek! Szvetterek, pulloverek, zsemperek, gombok nagy választékban, olcsó gyári árban. Előnyomda modern mintákkal felszerelve. Kézimunka kellékek minden izlésnek megfelelően!

Rubinné, Minerva áruházában

Str. Brătianu 1 szám alatt egy fűszerberendezés és egy üzletajtó eladó. 1—5

Mi ujság a városházán?

Az Az Ujság közölte már a napidijáról szóló rendelkezést. A rendeletet a belügyminisztérium ma küldte meg a városnak.

—§—

Nagy János cipészt október 5 re megidéztek a betegsegélyzőpénztár tárgyalására. Nagy ugyanis felebbezett az illeték ellen.

—§—

Catana Alexandrunak a betegsegélyző elismerte 40% os rokkantságát.

—§—

A megyei kórház kéri a várost, hogy Kenéz Sándor kezelési költségeit fizesse ki.

—§—

A városhoz beérkezett az Arad—brádi iparvállalat 6872 leiről szóló nyugtája, mellyel a város régebbi tartozása kiegyenlített nyert.

Házasságra kötelezi egy mexikói állam a katolikus papokat

Londonból jelentik: Mint Mexikóból jelentik a Daily Express-nek, Campeche államban törvényt hoztak, amelynek kifejezett célja az, hogy gyöngítse a katolikus egyház befolyását. Többek között elrendelték, hogy a lelkészek kötelesek megházasodni. A lelkészek számát is korlátozzák. Minden 85.000 lakosra csupán három lelkész esik.

— **Felhívás.** A Dalegylet férfikara ma, pénteken este 8 órakor próbát tart, kérem az összes tagok pontos megjelenését. Szabó főtitkár.

Hibáztatják a tótok a csehszlovák kormányt

Pozsony. A Slovak című lap nyílt levelet intézett a cseh kormányhoz, amelyben kijelenti, hogy a tót népezérek továbbra is hivei a tót eszméknek és hibáztatja a kormányt, amiért a Narodny című tót lapot betiltották.

Hihetetlen drágaság a hetipiacon

Nem tudjuk, mi ütött a kofákhoz, hogy egyszerre felcsapták az árakat, nemcsak a zöldségfélék, hanem a baromfiak ára is nagymértékben emelkedik. Vidéki kofák elővásárlási rendszert vezettek be s ez is oka a drágulásnak.

A terményárak nem változtak, hasonlóképpen a jószág ára is tartott volt. Nem ártana azonban az élelmiszerpiacon egy kis ár-razziát csinálni.

Elfogott szovjet repülőgép

Karbinból jelentik: A mandzsui csapatok elfogtak egy nagy orosz katonai repülőgépet, amely ismeretlen okból mandzsuri területen kényszerű leszállást végzett. A repülőgépen több bomba és gépfegyver, valamint rádió volt. Az orosz repülőket a mandzsui hatóságok letartóztatták.